

Ми ще повернемося!

СПЕЦІАЛЬНИЙ БЮЛЕТЕНЬ

Ч. 17., травень 1957 р.

Ціна 20 пф.

Вшановуючи пам'ять Симона Васильовича Петлюри, схилиємо голови перед всіма тими, знаними і безіменними героями, що віддали життя за волю українського народу!

„Шлях звільнення кожної нації густо кропить кров'ю. Нашої — так само. Кров'ю чужою і своєю. Ворожою і рідною... Кров, пролита для цієї величної мети, не засихає. Тепло її все теплим буде в душі нації, все відоградуватиме ролю непокою, тривожного ферменту, що нагадує про нескінчене і кличе на продовження розпочатого.“ (Симон ПЕТЛЮРА)

25. травня 1926 року на вулицях Парижу московським агентом було підступно вбито Симона Васильовича ПЕТЛЮРУ, Головного Отамана військ УНР та Президента УНР.

Стріляючи в Петлюру, ворог хотів убити змагання українського народу до свободи, але пророзумівся. Він не зміг пострілами мерзеного агента убити українську визвольну ідею. Скроплена кров'ю С. В. ПЕТЛЮРИ, цього національного героя, вона запалила ще яскравіше, пориваючи безліч людей до боротьби за свободу нашої Батьківщини.

Сорокліття великої революції

Маємо на увазі не те сорокліття, про яке шумить нині більшовицька московська пропаганда, готуючись до святкування т. зв. „революції жовтневої“, тобто жовтневого свого перевороту. Ні, маємо на увазі сорокліття великої всенародної революції 1917 року, що розсадила царську, романівську імперію й відкрила повеліям народом величезну, голокрутну історичну перспективу. А найперше — маємо на увазі сорокліття національної революції й усамостійнення України в окрему державу українського трудового народу, що дістала в історії велике ім'я **УКРАЇНСЬКОЇ НАРОДНОЇ РЕСПУБЛІКИ**.

Те що мають святкувати й до чого готуються більшовики, це була жовтнева трагедія, захват влади більшовиками й узурпація свободи та прав народів, добитих в революції, це було потоптання революції під'яремних народів колишньої царської імперії купкою сектарів і людоненависників, що зуміли підступно, завдяки своїй демагогії, винестися на гребні революції вгору на згубу тій революції й на нещастя всіх людей. А святкування більшовиками сорокліття „жовтня“ це намагання обдурити історію, намагання живосилом викреслити з її сторінок правду, задрукувати її (замазати) жирною рудою фарбою своєї облуди. Сорокліття їхня, більшовицька, практика довела якнайпереконливіше, якнайяскравіше, що увесь цей період, це був період ганьби, період садистичного терору, період розгулу безприкладного цинізму й більшовицького самодурства, період ліквідації й викорінювання найменших ознак демократії, найменших ознак здобутків великої революції 1917 року, як в галузі національній, так і в галузі соціальній. В цей період всі народи під більшовиками втратили навіть видимість прав на національну культуру, рівно ж як і прав політичних, та прав соціальних, трудящі втратили права на свободу слова, на свободу страйків, на свободу професійних організацій, право недоторканості життя, право на свободу совісті, право на свободу релігії... Все це було розторожене безповоротно в огні т. зв. „класової боротьби“, штучно розгойдувано більшовиками, як тактичного засобу панування над народними масами, за принципом „розділяй і володай“. І тому, ці сорок років, проведених під цим девізом та під пралором „диктатури пролетаріату“ — це був період розгулу найганебнішої контрреволюції, період розбудови комуністичної червоної імперії всіма засобами — терором, брехнею, фізичним і духовним винищенням всіх інакомислячих, це був період розгулу жорстокої ленінсько-сталінської оприщини. І тому бомбастична підготовка нині в СРСР до святкування „сорокліття жовтня“ — це підготовка до святкування **сорокліття ганьби**. Це має бути **сорокліття великої, ві з чим не зрівняної в історії, народної трагедії**. Це намагання обійти правду, викреслити її.

Однак та правда не дається і ніколи не дається кремлівським штурком і самодурам та узурпаторам викреслити себе. Це вона не дає спокою кремлівським аранжерам і режисерам майбутнього і бомбастичного святкування, вилазючи з усіх щілин і псуєчи настрої, зроджуючи тривогу й страх. Це правда про справжню велику революцію 17 року, в якій згоріла була так тотально романівська імперія, люта романівська деспотія. І через те більшовицькі ювілейні приготування супроводить вічна, до розпаду гістерична, приправка про „буржуазних націоналістів“, „петлюрівців“, „буржуазних сепаратистів“, крик про „бдітьність“, про „пролетарський меч“ тощо, тощо. Деспотія стоїть на сторожі своєї брехні, на сторожі своєї контрреволюції. Змушує більшовиків до цієї приправки, до цього гістеричного крику один великий факт: факт, що клич і гасла, немирущий дух великої революції, правда її, не зважаючи на всю більшовицьку пропаганду, живе в душах під'яремних народів. Вона живе як надія, вона живе як прометеїв вогонь, якому призначено ще вибухнути великим, всеочищаючим полум'ям. Це видно з сьогоднішніх настроїв і відривів у всіх шарах підсовєтського суспільства, в усіх республіках СРСР. Більшовики намагаються ці настрої заглушити всіма засобами: і гарматами в Угорщині й буффонадною підготовкою до буффонадного святкування сорокліття „жовтня“. А та правда стоїть поруч, поруч ідуть інші приготування — приготування до відзначення сорокліття справжньої революції, — ті приготування провадять і те святкування робитимуть всі ті, хто опинився у вільному світі поза засягом червоної московської оприщини. Але те відзначення робитимуть і всі по той бік залізної заслони, всі ті в кого відгомони великої революції живуть у душі. А живуть вони в багатьох, живуть в широких народних масах, як ми бачимо це з повсякденних фактів і подій „там“. А найбільше, може, це видно з кількості концентраційних таборів і тюрем в СРСР, та з несамоовитості розправ в Угорщині, якими узурпатори хотять свої катастрофі запобігти, якими вони хотять погасити святий прометеїв вогонь. Непогасимий вогонь свободи.

Але чи не марні всі ті намагання малих самодурів і солдафонів реакції супроти великих бажань мільйонів? Чи не буде це, приготовлюване, бомбастичне святкування більшовиків останнім? Вибух великого вогню свободи в Угорщині та та несамоовита лють і сказ кремлівських душителів, а яким вони той вогонь гасили, говорять про те, що таких облудних святкувань вже лишилося небагато. І не виключена можливість, що це, сьогоднішнє, святкування буде останнім. Зовсім не виключено, що поневолені народи червоного московського концентраку нарешті, і то саме тепер, відсвяткують трагічний ювілей сорокліття ганьби кострищем в ім'я великої, справжньої революції, у якому ту сорокліттю деспотію буде спалено. Все має свою межу. Прийшла й межа для „історичного“ червоного кремлівського блефу.

Дорогі слухачі! Прослухайте наше чергове пересилання — голоси розстріляних, недостріляних і урятованих. Сьогодні ви чуєте голос одного з небагатьох врятованих. Слухайте інтерв'ю з Іваном Багряним.

Іван Багрянний! Сьогодні це ім'я, — з призначенням і похвалами на адресу українського письменника, — зустрічаємо на сторінках провідних газет Америки, Англії, далекої Австралії та інших країн вільного світу. Нещодавно вийшов англійською мовою його роман „Титролови“. Західна критика захоплена вітас твір українського автора. Особливо уривки з рецензій американських газет „Нью-Йорк Геральд Трибун“, „Нью-Йорк Таймс“, „Ньюсвік“. Твір Багрянного — написаний чарівною мовою, елегантним, старословенським стилем. Він установлює „найвищий стандарт для майбутніх творців“ цього роду. „Титролови“ Багрянного — це новела лицарства і звитязництва та несподіваних тем у нашій відношенні белетристиці. Роман Багрянного, — підсумовує „Ньюсвік“, — „яскравий, як зуби тигра“.

Що ж це за український твір і хто такий його автор, що про нього говорять вільний світ. Іван Павлович Багрянний народився 1907 року в родині муляра на Полтавині. Дев'ятинадцятирічним юнаком увійшов у літературу, друкуючи свої перші поезії в тодішніх часописах „Глобус“, „Життя і революція“, „Червоний шлях“ та інших. 1928 року вийшла його перша збірка „До меж закатаних“. Потім побачили світ поема „Але Марія“ і історичний роман „Скелька“. Казенна критика вдарила на сполох: син українського муляра вона почала таврувати як „куркульського поета“, піднімаючи йому „буржуазний націоналізм“.

Але дамо ліпше слово самому письменникові. Прослухайте розмову нашого кореспондента з Іваном Павловичем Багряним.

— о —

Іване Павловичу, ви були одним з співтворців тієї доби в історії української літератури 20—30-х років, що її

Інтерв'ю з Іваном Багряним

Говорить радіо Визволення

прийнято в нас називати добою українського розстріляного відродження. Зокрема ви належали до письменницької організації МАРС. Чи не могли б ви, бодей у кількох словах, сказати нашим слухачам про цю організацію, її завдання, її діячі?

— Охоче. Організація МАРС (що означало — Майстеря Революційного Слова) свого часу називали київською філією ВАПЛІТЕ (Вільна Академія Пролетарської Літератури, на чолі якої, як духовний провідник, був Микола Григорович Хвильовий). Уже ВАПЛІТЕ, що академію пролетарської літератури, чужа народова влада таврувала як „націоналістичну українську організацію“, хоча вона складалася переважно з видатних членів партії, як от Хвильовий, Куліш, Яловий, Досвітний, теперішній Тичина та інші. Тож тим більше було тривожно як „націоналістичну організацію“ київську філію ВАПЛІТЕ, тобто МАРС. Бо МАРС складався з письменників неупартійних, з т. зв. „попутників“, але не менше славних діячів української літератури, як от розстріляні й знищені пізніше славною пам'яттю Григорій Косинка, Валер'ян Підмогильний, Дмитро Фальківський, Євген Плужник, та таких переслідуваних і репресованих, як Борис Антоненко-Давидович, Тодось Осьмачка й інші. Однак єдиний „злочин“ цих людей полягав у тому, що вони любили свою батьківщину і свій український народ. Як-то Хрущов на XX з'їзді осуджував Сталіна за його звичайне винищення радянських людей, то, може, найбільш серед цих злочинців Сталіна і сталінців було винищення отакіх українських патріотів, діячів української культури... Я в МАРСі був наймолодшим, але також разом з усіма випив свою гірку чашу цькування, тюрем і поневолення.

— Коли почалися репресії проти вас і що було причиною?

— Репресії почалися дуже рано. Це було після опублікування таких моїх речей, як поема „Вандея“ (про окуповану більшовиками Україну), а особливо

після виходу в світ історичного роману „Скелька“ (про кріпакське повстання в минулому, апліковане на сучасну дійсність). Піддали мене гострій критиці й остракізмові, як нібито „непролетарського письменника“, хоч я сам пролетарського походження і в усій своїй творчості намагався відбиту інтереси мого народу. Як не дивно, мене було охрещено „куркульським ідеологом“, бо тоді, — а це були часи колективізації, — було модно так таврувати людей з самостійницькими українськими прагненнями... Мене заарештували в 1932 році, тим виключивши з життя і з української літератури. Відтоді почався шлях моїх тяжких поневірянь по тюрмах і концтаборах, і знову по тюрмах. Але я вбачаю в цьому руку Проведіння, що провело мене через ці іспити і залишило „живим“, аби я, побачивши страждання і трагедію мільйонів людей, міг, як свідок, розказати про все світові.

— Іване Павловичу, ваша книга „Титролови“ має великий успіх у вільному світі. Чи не могли б ви поділитися з нашими слухачами: де, коли і за яких умов ця книга вами написана?

— Ідея написання „Титроловів“ виникла за дуже цікавих обставин. Це було в 1943 році в Галичині, в Моршині. Коли Гестапо заарештувало Аркадія Любченка і поховало за іншим письменником з Харкова, а саме — за мною, я змучений був переходженням від тих ловців. І ось, ховаючись від видимої смерті, я з якогось внутрішнього глибокого імпульсу проти переслідувачів — червоних і брнатихів (НКВД і Гестапо), — написав цей твір. Написав я його за 14 днів, працюючи по 18 годин на добу в своїй схованці. Пізніше цей твір дістав першу нагороду на літературному конкурсі у Львові. Але а завірою війни пропали і премія, і рукопис. Однак загинути творів таки не судилося: він був відновлений з пам'яті і вийшов — спочатку українською мовою, а тепер англійською.

— Яку ідею ви хотіли вкласти в цей твір?

— Ідею живучості і неупокореності нашого народу; ідею неупокореності і полелюбості української людини, яку не можуть зламати ні НКВД, ні Гестапо. (Закінчення на 4-й сторінці)

«Кості жінки Твої брати і сестер, український політичний «сиріт», кров і сльози батьків і матерів, безліч закутаних голодом, заморозжених у тюрмах і концтаборних таборах неспасані «родина» поклади до Тебе! Так само, як очі мільйонів жмень Твоїх братів і сестер, закутаних до комуністичної каторги, звернись до Тебе! Ім Ти простиш мати! Ім Ти класи, ідути до Захід, шукати Прагди в Боді для них, для обезлюджених опустошених робітників і селян, — ім Ти класи в містості до останнього зітхання! Тож мусай свого «отримати» Іван БАГРЯНИЙ

**Советське економічне вчення
однобічне і фальшиве**

М. ДОБРЯНСЬКИЙ

Сорок років тому

Перед лицем такого, тотально організованого, походу проти історичної правди нам, що живемо в умовах політичної свободи, треба оживляти й плекати спогади про **наш** ювілейний

Втрати італійської компартії

Акти „солідарності“

Згодом декана було виставлено за двері з повідомленням, що його капелюх конфіскований студентами. Наступного дня капелюх був проданий на місцевому аукціоні, а гроші віддані до угорського допомогового фонду.

Багато комуністичних газет і до
(Закінчення на 3-й сторінці)

...квітня — це був історичний день в Києва: величезна українська маніфестація, організована Українською Центральною Радою. Дмитро Дорошенко про це пише: «Найсильніші сподівання могли передбачити такого великого і самозабутого українця».

Це було 40 років тому. Про ці великі події нічого не згадує казенна пропаганда. Проте ці події ніколи не забудуться в серцях мільйонів українського народу. Відтворюючи їх у нашій пам'яті, ми відзначаємо наш ювілейний рік

Отже: не забуваймо про меч; учімося міцніше тримати його в руках, а одночасно дбаймо про підвищення нацією моральних елементів її буття — творчої любови до Батьківщини, сторожкості до ворога та помсти за кривди, заподіяні ним.

На нашій, не своїй землі...

Ой, було — та нема!

Іздалі ми їм подаємо по містечку та селу житломішники. Бувають в окремих крамничих і районних магазинів, які об'єднують Житлову обслуговування.

Чого тікати в тієї обслуговування немає? Але перед тим, як розповісти, чого немає в обслуговуванні, треба сказати, що в ній є. С розказуємо торговельна сітка для продажу товарів.

І в окремих торговельних апаратах, по-казувати здійснювати безперервний постав-ляючи сілською споживача товари.

Нее не є.

Так чого ж немає?

Перескочимо на не запитання підписує споживач. Постудаймо, що він говорить.

Коли підгоряє наша

Чуцьківський район. Село Мазі Корюківки. Сільмаг. За прилавком продавець Степан Ісак.

— Товаришу продавець. Товаришу прода-вель!

— Ну, чого тобі?

— Показати, будь ласка, хустку.

— Яку ти хустку?

— Оту, квітчасту.

— А ти ти, хіба так не бачиш? Обов'яз-ково — в руки дай. Паати гроші і не мороч голову!

— Я вже гроші заплата. Здачу дас-те п'ятдесят копійок?

— Ну й покупи! Ти б ще гривничка на-лази попросил!

— Це — в Малих Корюківках. А на кілька кілометрів звідси, в Будачах, того ж таки Чуцьківського району, в сілському магазині за прилавком стоїть Віра Куріна. Стоїть і уважно слухає за тим, як на керогазі за-палює каплі.

Крім каплі в продавця, є ще тут чинило іешого добра. З-під хвосту чорних густо на-машених як лібавку пісочковані вельоспеди. Ніщо не в силах затамувати їх блиск — навіть тільки, що облідає їх, ви-падаючи в рух продавця. У близькому су-сістві з тількию розміщення пива, ци-гарки, соломаз і... помийника.

— Вам що? — зустрічає покупців Віра Куріна.

— Мені б вилко.

— Не знаю чи вони є.

— А ви подавайте.

— Не пам'ятаю, де вони в мене тут лежать.

— А мені, будь ласка, сирників.

— Що, «присмачило»? Подождете, не го-рять...

— Але ж...

Акти „солідарності“

(Закінчення з 2-ї сторінки)

зникати в штатній кризі з огляду на резистивність своїх колишніх співробітників.

Такі просоветські інтелектуали і со-ціалістичні теоретики, як Пол Сартр та Петро Немаї стали найвизначнішими де-мастикувачами російсько-совєтської жо-ростокості.

Подані вгорі — лише проба, зчерпну-ти з котли гніву світової громадськості, лише частка її реакції на совєтську масакуру уторського народу. Але й ця-го вистачає, щоб відкинути совєтську балаканину про „солідарність“ факта-ми. Так, солідарність мала місце. Але ви-стри цієї солідарності було скероване проти червоної погромики.

Ю. ТАРКОВИЧ

Хрущовська „децентралізація“

30. березня московсько-большевицька пропаганда почала опубліковувати т. зв. тезис Хрущова, що їх майже без змін затвердила сесія Верховного совєту СРСР, про подальше вдосконален-ня організації керування промисло-вістю і будівництвом. В цих тезисах твер-дилось, що з метою „ще більшого, ще успішнішого розвитку“ економіки СРСР потрібно замінити дотеперішній при-нцип централізованого управління на принцип територіальний. Ця зміна, на-думку Хрущова, допоможе усунути ісо-вочі недоліки.

Як же це недоліки? В тезисах Хрущова ясно говориться про те, що українці у вітчизняному світі вже десяти років по-вертаються, в саме: що совєтська система централізованого державного капіталі-зму настільки несприятлива, настільки бю-рократична, що вона НІКОЛИ не зможе керувати господарським життям в по-всюдовній нею країнах. Тепер сам Хру-щов признає, що в економіці СРСР існує такий хаос, така безгосподарність, яку собі ніхто не міг уявити і яка не-можлива в жодній країні вільного світу. Хрущов, наприклад, говорить: в СРСР часто буває так, що з одного міста авіа-нозет, зовсім до міста іншого, від-далено на ТИСЯЧІ КІЛОМЕТРІВ. Потім виявляється, що ця зовнішня бу-ла потрібна якраз у тому місті, з якого її везли, і тоді зовнішню „спіжани-ну“ знову везуть за тисячі кіло-метрів до того самого міста, звідки її везли.

В інших містах працюють по 203 бу-дівельних організацій, що підлягають 30 різним міністерствам; і всі вони роб-лять одне й те саме: будують цехи-кама Очиренко, що коли 203 органі-зацій з'єднано 30 різних міністерств

— Мені вилко. Зайдете іншим разом.

І справді, продавець магазину дуже ніко-ли капа на керогазі платіж. Та хіба по-купці можуть не зрозуміти: їм дай те, дай те. А тож не так — сразу обурюється, починають хити скерг.

Ні, з таким покупцем каплі не зварити...

Підступна специфіна

Коли ми про таких дуже перепантуженх продавців заговорили в приватній обслугову-ванні, одна керівниця товариш сказала:

— Що да, то да... культура торгівлі — не саме те, чого нам їм бракує.

Свої слова він навіть підкріпив своїм прикладом.

— Ось прому... Був я оце недавно в ко-муністичній. Проїжджаю село Веліку Глуку, дивлюсь — сілмач, а на двірках сілмачу з-під замка висидяє біленька записка. Зупи-ни машинку, підійшов, читаю: „Буду через 15 хвилин. Шнайдер“. Покину ділі своєю дорогою. Наступного дня повернувся. Знову дивлюсь — на двірках сілмачу записка. Чи-таю: „Буду через 15 хвилин. Шнайдер“. А в мене інтарси півбілих. Варіанти зачекати, Милуа пітигиди — не для продавця. Ще з півгодини почекав. Коли тут іде школяр. „Він на кого, дяку, чекає? На продавця? Так він — на тому кутку, на півбілі. Ще з учора шийного ранку гуляє“. Розуміє який пахаба.

Подай рученьку!

Сидить дівчина, коси заплетіє і спіном душою влітає:

— Де ти, мизий, чорнобривий.

Де ти, озовиш!

Кукурудзяні „успіхи“ Хрущова

Для подолання хронічного браку харчових продуктів в СРСР совєт-ський уряд, не рахуючись з реальними можливостями колгоспів і рад-госпів, різко підвищує планів посіву кукурудзи.

Кожного року сотні тисяч гектарів незібраної кукурудзи гине на пні.

Особливим ентузіазмом „кукурудзяного добробуту“ є Хрущов. (3 газет)

В ТЕОРІЇ:

Третій рік гука він: „Друзі, Вся увага кукурудзі! Кукурудза — адже це І лечко, і салце!“

НА ПРАКТИЦІ:

Від самих промов Микити Кукурудза не росла, Замість сала і лечок Йому дулю піднесла

Про кропив'яний мішок і полотняну торбину

(КАЗКА-ФЕЙЛЕТОН)

Отже... заперечалися Павло з Пань-ком: Де ріби ліпше, чи в кропив'яному мішку, а чи в полотняній торбині? Павло каже: в мішку; а Панько стоїть на спосому і твердить:

— Не, в полотняній торбині ріби все таки приємніше!

Сперечалися, сперечалися, ні до чого не досперечалися і вирішили запитати сусіда Онопрія. Прийшли до Онопрія. А Онопрій саме в той час за столом трудний підраховував. Прийшли Пав-ло з Паньком і говорять:

— Скажи нам, сусіде Онопріє, на ласку Боже, де вліпанді ріби ліпше живеться, чи в кропив'яному мішку, чи в полотняній торбині?

А Онопрій на це:

— Е, на таке питання так зрозгому відповісти не можна. Треба подумати. Став думати Онопрій. Думав-думав, нічого не придумав, а потім гово-рять:

— Це дуже складне, я б сказав, ді-алектичне питання. А тому його й роз-рішити можна тільки діалектикою. Ви ось що, землячки, почекайте, хай уже я свої трудопатичні підбукхальтеру, і ми тоді з вами разом підіємо до редак-ції діалектичного журналу „Комуніст“. А, та редакція все розуміє, все знає і все розтовкмачить може.

Підбукхальтерував Онопрій трудопа-лочки, і пішли вони втрех до редакції політично-теоретично-центрально-ко-муністично-партійного журналу „Комуніст“.

Прийшли до цієї редакції троє, а су-сід Онопрія один каже:

— Ось що, дорога редакціє. Прийшли оце до мене двоє сусідів: Панько колгоспник та Павло совєтспник. При-йшли ото й питаються: „Де ліпше вліп-маний ріби живється, — чи в кропив'я-ному мішку, чи в полотняній торбині?“ Яне міг їм на це відповісти і привів їх обох, і колгоспника і совєтспника, до тебе: — поясни їм, будь ласка, ре-дакціє.

Замість відкритого листа до Київського радіо

(НАДІСЛАНЕ З ФРАНЦІЇ)

Інокли вечорами, приходячи з праці, я слухаю переіслання Київського радіо „Для українців, що перебувають за ру-бежами рідної землі“. Слухаю, щоб не так я, як діти бодай колись почули українську народню пісню (а їх „для нас“ передають значно більше, ніж у наданних для УССР).

Те, що передають у цій програмі, ме-не і не дивує, і навіть не сердить. Я навіть гордісто сповнююся, слухаючи, як, стримовані існуванням і працею нашої великої політичної еміграції для звільнення з-під окупанта України, — кричать політичні наймити: „Повертай-тесь, повертайтеся!.. На їхні тривожні заклики я особисто можу відповісти хібащо заголовком Бюлетеню, в якому друкую цього листа.

Та мене докраю обурює несусвітний безсоромність людей, які ті переіслан-ня ведуть: обурює мова їхніх передач. Звичайно, диктор Олійник-Умїтє забу-ла чи й не знала української мови (на

емігранці вона говорила по-російськиму). Алеж інші радіолодологи, які живуть у Києві і закликають повертатися в українську „соціалістичну державу“, — хіба вони не пам'ятають, що говорять не до таких безбаченків, як сами, а до вільних українців за кордоном? Якось мій земляк сказав правду, що твої ді-ти тут, у Парижі, краще володіють рід-ною мовою, ніж ті з Києва.

„Рубеж“, „Іспания“, „процент“, „фі-зіка“, „добро пожалувати“, „уроки“ (у школах, хоча походять від „навровчи-ти“), „жилплощадь“, „прополка“... — чи варто все перелічувати, оті перлини, якими переповнена, засмічена мова ки-ївських переіслань?

Однак, є ще важливіше питання. Чо-му це так часто із проклямованої вами в етері української „радянської держа-ви“ ліне до нас — із уст допитуваних перед мікрофоном наших родичів — подивігдана мовна мішанина з украї-нської (Закінчення на 4-й сторінці)

ських республік буде настільки поши-рена, що голови урядів окремих нацо-нальних республік братимуть участь у засіданнях і навіть будуть членами Совєту Міністрів у Москві і таким чи-ном „співвирішуватимуть“ про долю всього Совєтського Союзу. Отже голова Ради Міністрів у Києві, Кальченко, си-дїтиге поруч з Булганіном у Москві так, як там від XX з'їзду компартії Ки-риченко з Києва сидить поруч з Хру-щовим по партійній лінії. Формально це нібито таке ж підвищення комуні-стичного уряду України, як формальне підвищення компартії України яке на-стало із введенням Кириченка до Пре-зидії (Політбюро) ЦК компартії. Та це все проста формальність, за якою кри-ється новий московсько-большевиць-кий блеф.

КАЛЬЧЕНКО І КИРИЧЕНКО В МОСКВІ

Бо яка буде справжня роль Кальчен-ка в Совєті Міністрів у Москві? Така сама, яка була і дотепер роль Кириче-нка в Президії (Політбюро) компартії в ті ж Москві. Вони (інколи!) сидіти-муть поруч Булганіна чи Хрущова, але тільки для того, щоб потім на Україні виконувати розпорядження московсько-большевицького центру. Кальченко і Кириченко будуть нічим більше, як уповноваженими Москви в Києві — так як колись були царські генерал-губер-натори. Дотепер зовнішніми виконавцем волі Кремля на Україні був один Ки-риченко, а тепер буде ще й Кальченко. І що ж? Дотепер був один намісник Москви на Україні, а тепер буде двоє, і вони, — напередодні один перед одним, — запобігатимуть ласки своїм праделавцям. Обидва „українські суве-рени“ намагатимуться викачати з Укра-їни ще більше добра, як це було досі. Ось до чого в основному зводиться „по-ширення суверенних прав на республі-к“ у хрущовських „реформах“.

сім вагу 42-мільйонної України, яка досі була насправді московсько-боль-шевицькою колонією, а тепер з ласки Хрущова поступово має стати суверен-ною державою. Та чи запланована ре-організація справді припинить дотепе-рішнє совєтське нехтування національ-но-економічними інтересами українсько-го народу? Давайте подивимось.

Україна буде поділена на 5 чи 6 еко-номічних районів, очолюваних т. зв. Госпо-дарчими Радами (Совнархозами), які в своїх районах дитимуть досить неза-лежно, але керуватимуться одним пла-ном, виготовленим ДЕРЖПЛАНОМ (ГОСПЛАНОМ) у Москві. І тут сук усієї справи. Економічні райони України, правда, в основному збігатимуться з територіальними кордонами України; здавалося б, було б цілком логічним, якби 5-6 проектованих економічних рай-онів України підлягали урядові в Ки-єві, а тої уже координував економічну співпрацю з іншими республіками СРСР, які також, нібито, є „сувереними“ і незалежними. Це була б справж-ня реорганізація і децентралізація. Але що б московсько-большевицьке керів-ництво не планувало, воно завжди ду-має категоріями імперіалістичними, ка-тегоріями колоніалізаторів. У своїх тезах Хрущов повторює стару байку про те, що „СРСР є державою, що склада-ється із 15 рівноправних совєтських республік“. Але в дальших тверджен-нях хрущовських тез уже говориться, що „всесоюзні інтереси матимуть повну перевагу перед інтересами крайовими“.

І ці „всесоюзні“ переваги в Москві і далі розуміють так, що і після запля-нованої реорганізації економічного життя, наприклад, економічні райони України керуватимуться майже ви-ключно планами і рішеннями ДЕРЖ-ПЛАНУ, який перебуває в Москві. Еко-номічні райони, щоправда, матимуть до-сить вільну руку в запровадженні в

життя планів ДЕРЖПЛАНУ, але на Україні і далі зможуть продукувати тільки те, що запланували в Москві. Та це було б ще півбіди, якби готовою продукцією розпоряджалися в Києві чи в окремих економічних районах рес-публік. Та цього не буде. Україна ма-тиме право продукувати якнайбільше: Але куди, для кого ця продукція піде, це вже справа не Києва, а виключно Москви, про що говориться і в тезах Хрущова: „ГОСПЛАН (у Москві) пля-нує і визначає місцеві плани (в окремих республіках)“.

У КИЄВІ ЗАСЛУХУВАТИМУТЬ...

Отже, з одного боку, совєтська про-паганда невпинно говорить про поши-рення прав національних республік, а з другого — все господарство України підпорядковує московсько-большевиць-кому центру. Як тоді насправді ви-глядатиме отой „суверенний і незалеж-ний уряд“ у Києві, які будуть його фак-тичні права в запланованій реорганіза-ції? Про це ясно висловлюється пере-довий „ІЗВЕСТИЙ“ з 5. квітня. Там досвідно пишеться, що Ради Міністрів окремих совєтських республік „оде-ржать право ЗАСЛУХУВАТИ звіти го-лів Господарчих Рад“ тих економічних районів, які перебуватимуть на терито-рії даної республіки. Значить, і в Ки-єві „суверенний“ уряд тільки ЗАСЛУ-ХУВАТИМЕ, але не мати жадного пра-ва вирішувати про працю своїх еко-номічних районів, не матиме права ви-рішувати про те, куди і для кого йтиме продукція України.

Та наш народ на батьківщині добре ро-зуміє всі ці „комбінації“ большевицького центру щодо такої експлуатації багатств України, яку надалі провадитимуть ДЕРЖПЛАН у Москві і Совєт Міні-стрів там же. Тому кремлівські голова-чі тепер вигадали іншу штурку з ме-тою окоманювання. Хрущов каже, що „суверенність і незалежність“ совєт-

«Моральним чотирикутником — отим 'старокозацьким табором' — поставимося ми в переходові дні нашої історії до всіх негідних наступів на нашу єдність та вірність випробуванням ідеям.

Скупчимося один біля одного з готовністю взаємної допомоги і перестороги — і ми витримаємо всі „міри і проби“»

Львівський театр московської пропаганди „ЕМВЕДІВСЬКИЙ ПЕТРУШКА“ П. САРВЕНКО

Гризня між трутнями

„РОЗКРУЩЕННЯ“ МОСКВИ В МЕЖАХ ХРУЩОВСЬКИХ „РЕФОРМ“ — БОРІТЬБА ЗА ВЛАДУ В КРЕМЛІ

Москва — центр всеосяжного партійного міщинства. Москва — скучення міністерств, банків, трестів, видавництва, кооператив і театрів. Тисячі письменників і композиторів, сотні спеціалістів соціалістичних веселощів. Москва — місто партійної бюрократії, місто кабалів. Місто трутнів, центр діловодства і керівництва безмежним концентрованим табором, ім'я якому — СССР.

Москва це єдине місто в усьому комуністичній імперії, яке не знало голоду, яке тиждень, сміюся, поселилося в році проклятому 1933-му. Це воно — це місто — тоді.

«Коли вмирали тисячами, і пухлі села мандували на цвинтаріща доріг».

Життя й плавало в розкошах. У Москві для кожного був хліб, а для вибраних, науковців, півнів з партійними квитками, в закритих розподільниках було все, чого лише міг бажати для себе найвишнійшій «пролетарський» півнік. В тому голодному році, коли Україна змирала, Москва, вочина опартистичних мішуків, таврувала по «Метрополісу», «Савоя», «Прага» — розкладочні в «буржуазних танках і чарльстонах», кричали: «Життя стало краще, життя стало веселіше!» Це ж Москва до сьогодні комуністичних «святків» висунула тоді Іосифа Сталіна, зробила його своїм богом, а сама стала храмом новітньої релігії — комунізму.

От тоді, в ті страшний для народів всього СССР час, до Москви, як до якогось казкового шодо багатства і розкоші ЕЛЬДОРАДО, почали зливатися великі провідники, щоб залишитися в цьому навіки чи бодай почитати стилі партійного життя в цьому центрі бюрократизму, зашарпаності і невідомості. Злилися й зліталися зі всіх кінців «необлітної країни родної» — нероби, літчики і офіцери і вій, витворюючи для себе свій специфічний московський стиль життя. Стиль трутнів, стиль нового панства, на яке в поті лави свого змушени працювати мільйони населення. Москву почали розбудовувати коштом Києва, Мінська, Ташкенту, Єривану. Коштом колгоспів і заводів, працюю колгоспників і робітників усього Союзного Союзу, Москва відокремилася і стала не центром Союзу Республік, а якоюсь своєрідною окремою республікою бюрократії. Московська партійна організація стала відокремленою організацією. Секретар московського «горкому» партії став у цілій ієрархії партійних бонзів одною з найвишнійших комуністичних фігур. Перший секретар цього «горкому» обов'язково є й секретарем ЦК. Сама ж московська партійна організація розростається з кожним днем з фантастичною швидкістю, і вже тепер кількість членів комуністичної партії Москви (920 тисяч) на 5 мільйонів населення перевищує кількість членів компартії всієї України — 820 тисяч на 40 млн. населення.

Але справа не в самій кількості. Справа скорше в якості. Московська партійна організація об'єднує в своїй переважній більшості не комуністів — робітників і дрібних службовців, а комуністів усього Союзу державної машини. Об'єднує багаточисельне колектив бюрократів, який відірвався не лише від підосереднього громадянства, від життя країни, а й від цілості партії. Між комуністами периферії і комуністами Москви прийшло тепер до такої ж зливи, як і між адміністративними органами республік і адміністративним центром. Периферія стала в опозицію до центру. Периферія проводить наступ на центр. Київ, Мінськ, Тбілісі, Єриван, Ташкент і навіть Ленінград і Свердловськ наступують на Москву, як на центр партійного міщинства і розкладочного бюрократичного невідомості.

Це невідомість плоть від плоти і кров від крові — наскрізь сталінська. Його породили і виховали Сталін. А тому воно може й жити тільки в атмосфері сталінського, в атмосфері повного і суцільного підпорядкування собі як партії, так і цілості державного апарату. Смерть Сталіна периферія сприйняла не лише як початок визволення від диктатури особи Сталіна, а й як початок визволення від диктатури сталінського партійного центру — Москви. Так прийшло до розподілу партії, — як лише французький комуністичний письменник Воркер, — на крило прогресивістів — переважно периферії, і крило консерваторів — переважно партійців московської організації.

Хрущовський план перебудови керівництва промисловістю і будівництвом фактично є не що інше і не більше, як лише засіб боротьби зі сталінським центром — з московською партійною організацією. Хрущову і його

прихильникам ідеться про те, щоб розділити московську партійну організацію, як організацію «сталінську», зробити все можливе, щоб перетворити її на організацію «хрущовську». Московська партійна верхівка розуміє це, а тому й чинить опір хрущовським планам.

Сьогодні, як ніколи, в портах комуністичної партії Союзного Союзу відбувається запекла боротьба. Ця боротьба запекла свій зміст на останній сесії Верховного Союзу. Московську групу партійних бонзів очолюють Молотов, Маленков, Перлуткін і Сабуров. Це вони не дозволили Хрущову повністю запровадити свій план — ліквідувати всі міністерства в Москві. От чому сквалений 10. травня Верховним Союзом Закон про економічні перетворення змінив зовсім не так, як можна було сподіватися, стемачи за обговоренням його в союській пресі. Закон вийшов компримісованим Хрущов не досяг того, чого прагнув, а московська організація не змогла так само зберегти повністю свого панівного становища в партії і в державі. Боротьба триває.

Супротивники збирають сили і розшукують нових форм і ведення. Звичайно, єдине було б думати, що Хрущов і його однодумці ставлять собі за мету своїми «реформами» покласти життя підосереднього народу чистіше експлуатаційній власі. Добробут народу, їхнє життя і становище в ція внутріпартійній розріз ніякого значення не мають. Це розріз між партійними бонзами за місто всеї релігії партії біля керма влади, за право сидіти на шій народів. Боротьба проводиться між групами в партії, кожна з яких прагне методичного панування народними масами. Але народним масам однаково — хто чи яка група між партійними трутнями переможе. Для народу трутні є трутнями, дармоїди є дармоїдами. От чому в цій боротьбі груп народ учасни не бере. Народ мовчить і мовчки одикує лише нагоди, щоб сказати своє власне і рішуче слово.

Генерал Михайлов зарепортувався

Перший конфуз трапився 29. березня, коли Михайлов склав і підписав спеціальне звернення до емігрантів. В цьому листі, починаючи з туманного указу про амністію, він перейшов до найдовідливішої інструкції по шпигунству, де перерахував усі види відомостей, які цікавлять московську розвідку. До того ж він привнесив радянське цинічне листя він дав зрозуміти, що тільки тільки шпигунською роботою можна заслужити прощення.

Але це неприховане намагання вербування шпигунів закордоном не минуло безслідно. Міжмо того, що воно викликало обурення серед емігрантів, і їхнє здивування з приводу надто безосновної і грубої методи вербування агентів, на неї, очевидно, звернули увагу і комуністичні верхи. Мабуть, Михайлову зробили солідну догану. Але слово не горбощі, особливо слово, яке зафіксоване на службовому бланку; все ж генерал зробив спробу виправити свою помилку.

Виправлення відбулося в тому, що 4. квітня був укладений і розісланий лист, заарештований емігрантам. Тепер Михайлов розповів з задоволенням, що перший лист не його рук діло. Тут генерал зовсім сплюскав: визнає комуністичні бланки і свій підпис (а не підписку) і в той же час дає говорити, що цей комітет нікого відноситься до шпигунської роботи не має і ніколи до неї не залучався.

Чим далі, тим більше Михайлов утримує в мочарі свої брехні. При винясненні свого помилку.

ні завдав комітету в нього виключення нове змозволення призначення, яке руйнує до основ ту легенду, яку советський уряд і в першу чергу сам генерал підтримували під час роки. У Михайлова виключення, що комітет створений за розпорядженням советського уряду тільки для обліку і оцінки над співвітчизниками, які перебувають закордоном.

Отже виходить, що всі попередні заяви про те, що берлінський комітет — добровільна організація, яка передає тільки цілі допомоги людям, які бажать повернутися додому — були нічними брехнями, маскою пристойності, яка ховала обличчя розвідки. Тепер сам Михайлов, що очолює той комітет, говорить, що ініціатором створення комітету був уряд і сам же стверджує наявність виключеного завдання, одержане від комуністичного штабу.

Називаючи перший лист провокаційним, генерал проте пропонує повідомити комітет про факти наявності подібних листів. Найголовніше знову ж збережене ним в кінці звернення: комітет буде відкритий за кожне повідомлення, що торкається праці антикомуністичних організацій, а також життя і поведінки окремих емігрантів.

Цим листом голова берлінського комітету не тільки розкрив себе, але передовсім розкрив советських керівників. Отже листи говорять про діяльність обличчя тих високих комуністичних верхов, які вирішують долю мільйонів народів і намагання впливати на долю народів усього світу.

В. Т.

В боротьбі проти українських націоналістичних сил, проти ідеї самостійної і незалежної України — держави українського трудячого народу — кремлівські імперіалісти вдаються до різних фальсифікацій та найдовідливіших сутетей, аби українську визвольну боротьбу й її прапороносців скомпромітувати, тавруючи їх «буржуазними націоналістами», «Гентами» тощо, тощо.

Інтерв'ю з Іваном Багряним

(Закінчення з 1-ї сторінки)

по. Ідею ширшої людської дружби та ідею чистої любові між людьми, зокрема духовну красу української жінки. Що мене, як автора, привертало, це те, що чужинський критик цілком правильно що ідею життя зрозуміла і підтримала.

— Іване Павловичу! Нашим слухачам на батлякціях цікаво було б довідатися, які ще книги ви тут видали, у вільному світі.

— В часи примусової репатріації нас зразу поклали в навісав брошуру «Чому я не хочу повертатися на родину», яка наробила чимало шуму і за яку мене і досі так ляють, більшовики. Бо в ній сказано страшна правда про жорстокий сталінський терор — на 13 років раніше, ніж про це сказав Хрущов. Але крім того, в ній сказано те, чого Хрущов не сказав і ніколи не скаже, — про трагедію нашого народу. Написав і видав книгу «Сад Гетеманський» — про часи скочення на Україну. Написав і видав книгу «Розстріляні» — про писецько-гетеманський терор на Україні під час війни. Сміриху поему «Антон Біда — герой труда» про пригоди т. зв. діалекта, колись примусово засланоного в Сибір, потім утік на Захід де його ловили, щоб знову повернути на Сибір. Також написав і видав ряд інших книг, відомих читачам тут.

— Тепер, Іване Павловичу, вас обрали на голову Української Національної Ради, на голову найвищої української політичної репрезентації у вільному світі, і ви маєте багато додаткової праці. До того ж у вас хворі діти і стало мушкет лікуватися. Чи маєте тепер можливість і часу для літературної праці? Чи працюєте над чимось і, якщо так, то над чим саме?

— Це правда, що я в зв'язку з обрали мене на голову Української Національної Ради переобтяжений і до того ж здоров'я моє лихе, але літературної праці не залишаю. Зараз я працюю над книгою про українську мову, під час другої світової війни. Книга називається «Буйний вітер»; перша частина її, під назвою «Маруся Богуславка», незабаром має вийти з друку. Працюю ще над книгою про повстання на панадирку «Потомки». Ну, і взагалі маю, як то буває здебільшого в письменників, багато задумів і планів, — тільки чи встигну виконати те все — не знаю. Але працюю. В портфелі маю також рік про українських людей у другій світовій війні під назвою «Люди, які біжать над прірвою». Метою всього

мого життя, всієї моєї літературної творчості було й залишається віддане служування моєму народові, праця для справ його визволення.

— Дуже дискусую Вам, Іване Павловичу, за ваше цінне інтерв'ю. Гадаємо, що й наші слухачі так само, як і ми, сповнитися гордістю за ваші літературні успіхи у вільному світі. Дай вам Боже сил і здоров'я для добра нашої спільної справи. На все краще.

Прохання надіслати свої матеріали, зауваження побажання до цього бюлетеня — до цієї нашої спеціальної в епістолярній відомості до долоням.

Редукція

Книга необхідна в кожній українській хаті

Енциклопедія Українознавства

видає:

НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ІМ. Т. ШЕВЧЕНКА

—ще в друку!

Вже появились-

І, II, III — Перша загальна частина: ЕУ/1 — цілий у трьох томах: 45 дол.; ВЖЕ ДАВНО ПОЯВИЛАСЬ.

1, 2, 3, 4, 5 — Друга, словникова частина: ЕУ/2 — цілий у п'яти томах: переддрук: 50 дол., після появи четвертого тому — 75 дол. ВЖЕ ПОЯВИЛСЯ ПЕРШИЙ ТОМ

Ціна в нашій валюті відповідає рівновартості долара. Близькі інформації дає і гроші правлять:

Verlag MOLODE ZYTIA München 2, Dachauerstr. 9/H, Germany

Замість відкритого листа до Київського радіо

(Закінчення з 3-ї сторінки)

ської мови і російських казаків? Але ж в Україні немає неписьменних, існує обов'язкове навчання; навіть у школах із російською викладовою мовою в Україні (чи не повідомляли б ви, товариші радіоловцях, скільки є українських шкіл у Росії, в Сибірі, в Азії?) заведено існує з української мови.

Не раз доводиться почути в переселених Київського радіо першої, приглушені або ж натягнено-збуджені голоси наших родичів. Гарними, рідними словами вони звертаються до нас, напевно знаючи, що ми такі ще вертаємося, і напевно не турбуючись про те, що ми не розуміємо цього тріпотілого ставовища перед магнітофоном чи мікрофоном. Та не раз доводиться до нас і такі слівця, як «зізна», «спасиб», «виечереде», «много», «предлагаю», «здесь», «случайно», «возвращаюсь», «понимаю», «последний»... — виходять довгий список. Чия це «благодородна» вплив? Яка це пробивається «жарога життя» в Україні? І що це за держава, в якій дають лише про кукурудзу та роботу сил до Казакстану, а не дають про справні елементарної культури?

Слухали нещодавно зі мною радіопередавання з Києва два студенти-фран-

цузи, які вивчають українську і сербську мови в паризькій школі Східних Мов. Вони, посміхаючись зі застер, добре зрозуміли вислів якогось учителя семінарії; але вони майже нічого не зрозуміли, прослушавши вислів мого земляка з Дніпропетровського. «Якою мовою він говорив?» — звернувся з запитанням француз. Я мучив їм пояснити. Розповів їм про національну ривістку у тія червоної імперії, а яку нас запрошують, повертатися, розповісти про культурну політику некультурного московського центру.

Я звертаюся до радіоловцях із прикладним запитанням про чистоту української мови. Бо про це ще можна і варто застерегти. А ось про чистоту їхніх дум і бруд їхніх переселень — застерегти не буду. Бо просто не варто. Не можна ж полемізувати з людьми, яким заткнуло рот і думи.

Л. КЛИМЕНКО

Ми ще повернемося!

РЕДАГУЄ КОЛЛЕГІЯ

Адреса редакції й адміністрації: München 50, Postschloßbach 59, Germany